Mag het terug wat sportiever alstublieft?

Céline Beuckelaers

Je dochter, is 15 jaar en is sinds haar zes jaar gepassioneerd door volleybal. Op een gegeven moment verstijft ze van een eenvoudig schouderklopje en raakt ze geen bal meer aan. Uiteindelijk blijkt dat ze al een half jaar misbruikt wordt door haar trainer. Hoe kon dit eerder opgemerkt worden?

Seksueel... Wat?!

Seksueel grensoverschrijdend (SGG) gedrag heeft betrekking op al het gedrag waarbij iemand tegen zijn of haar wil wordt beïnvloed, gechanteerd, gemanipuleerd of gedwongen tot seks of seksuele feiten. Het slachtoffer is veel jonger en bevindt zich in een afhankelijke relatie met de pleger. Dit wil zeggen dat de jongere afhankelijk gemaakt is van de pleger door middel van manipulatie en/of chantage.

'Ik werd niet geloofd, de persoon in kwestie was een bestuurslid en heel populair persoon in onze sportclub.'

'Er waren ouders die wel iets hadden opgemerkt maar niemand vond het alarmerend.'

Inleiding

Uit recent onderzoek is gebleken dat 95% van de slachtoffers van SGG* in de sport jonger is dan 20 jaar. Van die 95% is 60% jonger dan zestien jaar en dus minderjarig. In praktisch alle klachten wordt er een mannelijke trainer, begeleider of omstaander beschuldigd van de daden. Uit onderzoek is gebleken dat SGG al in 58 verschillende sporttakken voorkomt en jaarlijks ongeveer 20 verschillende takken treft. Deze cijfers onderschatten hoogstwaarschijnlijk het aantal gevallen, want er zijn nog heel veel slachtoffers van SGG die het jammer genoeg niet melden.

SGG*= Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Waarom onderzoek?

Er zijn heel veel mensen die weten wat SGG is, maar ze hebben vaak geen idee hoe ze het SGG kunnen herkennen en tijdig signaleren om het zo te kunnen vermijden. Daarnaast weten ze niet hoe ze moeten omgaan met SGG in hun club als ze het herkend hebben. Deze mensen noemen we omstaanders. Onder deze omstaanders worden ouders, vrijwilligers, trainers,… verstaan. Dit zijn mensen die betrokken zijn in een sportclub maar geen besturende functie hebben. Er is gekozen om ons te baseren op deze mensen omdat zij het dichtst bij de sporters staan en er dus baat bij hebben om het tijdig te herkennen.

'Het is belangrijk om het taboe te doorbreken, zo kunnen we iets aan de feiten veranderen.'

Onderzoeksvraag?

Op basis van bovenstaande zaken werd de volgende hoofdonderzoeksvraag geformuleerd: ‘Welke acties kan een sportclub ondernemen om seksueel grensoverschrijdend gedrag tijdig te herkennen en er adequater mee te kunnen omgaan?’ Daarnaast werd er nog onderzocht hoe een sportclub SGG tijdig kan herkennen en signaleren.

'Het probleem wordt heel sterk onderschat.'

Methode?

Om een antwoord te geven op deze onderzoeksvragen werd er een kwalitatief en kwantitatief onderzoek uitgevoerd. Ten eerste werd er een vragenlijst afgenomen waarbij de antwoorden kwantitatief en kwalitatief werden verwerkt. Er werden 132 reacties verzameld. Van deze 132 reacties kwamen er 35 in contact met SGG. 35 respondenten gaven aan dat ze al in contact waren gekomen met SGG. Op basis van de antwoorden op de vragenlijst werden de vragen voor het diepte-interview opgesteld. Het doel van het diepte-interview was om dieper in te gaan op de verkregen informatie uit de vragenlijsten. Het diepte-interview werd afgenomen met twee mensen die niet in contact waren gekomen met SGG en drie deelnemers die wel in contact kwamen met SGG. Alle deelnemers van het diepte-interview waren actief in een sportclub of zijn vroeger actief geweest in de sport.

'De intimiteit tussen de speelster en de trainer werden steeds heviger. Er gebeurden bepaalde zaken die je niet doet als je een 'normale' trainer-speler verhouding hebt.'

Doel?

Het doel van dit onderzoek is om een eindproduct te ontwikkelen dat gebruikt kan worden in de praktijk. Er wordt een vorming ontwikkeld zodat sportclubs daarin kunnen leren hoe ze het SGG moeten herkennen en signaleren. Daarnaast wordt er in de vorming ook dieper ingaan op het omgaan met SGG in de sportclub. De vorming zal ontwikkeld worden op de tijdens het onderzoek bevraagde noden en behoeften van de omstaanders in een sportclub. Deze noden en behoeften werden bevraagd tijdens het onderzoek.